

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Křivancem v právní věci

žalobkyně:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

proti
žalované:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

o zaplacení částky 41 600 Kč s příslušenstvím, o vzájemném návrhu ve výši 6 755 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Žaloba, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 41 600 Kč s úrokem z prodlení ve výši 12 % ročně z částky 41 600 Kč jdoucím od [REDACTED] do zaplacení, **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované částku 6 755 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,5 % ročně z částky 6 755 Kč jdoucím od [REDACTED] do zaplacení do tří dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení částku 36 949,10 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou k soudu domáhala proti žalované zaplacení částky 41 600 Kč s příslušenstvím. K odůvodnění žaloby žalobkyně uvedla, že účastníci uzavřeli dne [REDACTED] smlouvu o podnikatelském úvěru, na jejímž základě žalobkyně poskytla žalované úvěr ve výši

23 000 Kč, který měl být splacen v celé výši dne [REDACTED]. Žalovaná se zavázala uhradit žalobkyni v případě prodlení s úhradou jakékoliv jednotlivé splátky jednorázovou sankci ve výši 500 Kč. Žalovaná byla v prodlení s úhradou pěti splátek, celková výše jednorázové sankce tak činí 2 500 Kč. Výše poplatku za poskytnutí úvěru činí 16 100 Kč. Žalobkyně poskytuje úvěry prostřednictvím své webové stránky [REDACTED], na které se žalovaná nejprve zaregistrovala zadáním osobních údajů včetně svého telefonního čísla a e-mailové adresy. K ověření totožnosti žalovanou uvedených údajů byla žalovaná povinna poskytnout fotokopii svého dokladu totožnosti. Žalobkyně následně provedla lustraci dokladu v databázi neplatných dokladů. K ověření majitele bankovního účtu využívá žalobkyně služeb společnosti [REDACTED], která disponuje licencí [REDACTED]. Pokud žalovaná s nahlédnutím na účet nesouhlasila, byla za účelem ověření majitele účtu povinna provést tzv. verifikační platbu ve výši 1 Kč na bankovní účet žalobkyně. Tímto žalovaná zahájila kroky vedoucí ke zřízení uživatelského účtu. Žalovaná zaslala žalobkyni žádost o poskytnutí konkrétního úvěru. Poté jí byl v rámci webového rozhraní zaslán návrh úvěrové smlouvy. Žalovaná tento návrh smlouvy akceptovala svým úkonem po zadání uživatelského jména a kódu poslaného SMS zprávou na její telefonní číslo za účelem legitimace při uzavírání smlouvy. K uživatelskému účtu měla pomocí vlastního hesla přístup jen žalovaná. Žalovaná úvěr žalované vyplatila dne [REDACTED] na bankovní účet [REDACTED]. Pokud by soud neuznal nárok žalobkyně na zaplacení dlužné částky z titulu smlouvy o podnikatelském úvěru, požadovala žalobkyně, aby soud tento nárok v části jistiny žalované částky posoudil jako nárok na vydání bezdůvodného obohacení na straně žalované.

2. Ve věci byl vydán platební rozkaz, proti kterému podala žalovaná včas odpor. Žalovaná namítla, že smlouva o úvěru, kterou s žalobkyní podepsala, je absolutně neplatná z důvodu obcházení zákona ze strany žalobkyně, řádného nezkoumání úvěruschopnosti žalované coby spotřebitele a současně z důvodu rozporu s dobrými mravy. Žalovaná odmítla, že by žádala žalobkyni o úvěr pro účely podnikání. Úvěr byl pro „podnikatelské účely“ poskytnut zcela účelově bez vědomí žalované a žalovaná o tomto se žalobkyní vůbec nejednala. Byla to žalobkyně, která žalované nabídla „podnikatelský úvěr“, přestože jí žalovaná sdělila, že IČO nevyužívá. Skutečným důvodem vypisování IČO do smluv je úmysl žalobkyně vyhnout se do budoucna přezkumu smluv podle příslušných ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru. Mezi žalovanou a žalobkyní bylo podepsáno více smluv o poskytnutí finančních prostředků, a to smlouva o úvěru č. [REDACTED], smlouva o úvěru [REDACTED], smlouva o úvěru č. [REDACTED], smlouva o úvěru č. [REDACTED] a smlouva o úvěru č. [REDACTED]. Smlouvy byly podepsány mezi žalobkyní jako podnikatelem a žalovanou jako spotřebitelem. Žalovaná jednala výlučně pro svoji osobní potřebu jako spotřebitele a předmětem smlouvy byl úvěr pro osobní potřeby. Žalobkyně před podpisem úvěrových smluv se žalovanou nijak nejednala, nezkoumala, jaký je skutečný účel poskytnutí finančních prostředků a smlouvu o podnikatelském úvěru žalované i přes to poskytla. Současně žalovaná namítala, že poplatek sjednaný ve smlouvě ve výši 1 či 2 % denně z půjčené částky je ujednání v rozporu s dobrými mravy. Jednotlivé důvody pak žalovaná ve svém vyjádření k žalobě podrobně rozvedla a doplnila o citace z rozhodnutí jiných okresních soudů, které se rovněž zabývaly žalobami podávanými žalobkyní, jak vyplývá z odůvodnění citovaných rozhodnutí, a odkázala i na judikaturu Nejvyššího soudu ČR.
3. Ve vyjádření ze dne [REDACTED] žalovaná uvedla, že mezi účastníky byly uzavřeny další úvěrové smlouvy. Z titulu Smlouvy o úvěru č. [REDACTED] byly žalované poskytnuty finanční prostředky ve výši 15 001 Kč, uhrazeno bylo žalovanou 16 200 Kč, na straně věřitele tak vzniklo bezdůvodné obohacení ve výši 1 199 Kč. Z titulu Smlouvy o úvěru č. [REDACTED] byly žalované poskytnuty peněžní prostředky ve výši 21 001 Kč, žalovaná uhradila 42 280 Kč, na straně žalobkyně tak vzniklo bezdůvodné obohacení ve výši 21 279 Kč. Z titulu Smlouvy o úvěru č. [REDACTED] byly žalované poskytnuty peněžní prostředky ve výši 12 001 Kč, uhrazeno žalovanou bylo 18 280 Kč, bezdůvodné obohacení na straně žalobkyně

tak představuje částku 6 279 Kč. Z titulu Smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] byly žalované poskytnuty peněžní prostředky ve výši 23 002 Kč, uhrazeno žalovanou bylo 1 000 Kč, bezdůvodné obohacení na straně žalované tak činí 22 002 Kč. Žalovaná vyzvala žalobkyni výzvou ze dne [REDAKCE] k vydání bezdůvodného obohacení ve výši 28 757 Kč. Podáním ze dne [REDAKCE] provedla žalovaná vůči žalobkyni zápočet (podání bylo žalobkyni doručeno [REDAKCE]), jímž žalovaná započítala svou pohledávku ve výši 28 757 Kč vůči pohledávce žalobkyně ve výši 22 002 Kč. Na straně žalobkyně tak zůstalo bezdůvodné obohacení ve výši 6 755 Kč. Podání ze dne 24. 11. 2025 tak současně žalovaná označila jako vzájemný návrh, jímž se po provedeném zápočtu domáhala zaplacení částky 6 755 Kč.

4. Vzhledem k tomu, že se žalobkyně neúčastnila nařízených jednání, nemohlo jí být poskytnuto procesní poučení, že ze strany žalobkyně nebyla úplně uvedena všechna skutková tvrzení a předloženy všechny důkazy k tomu, zda a jakým způsobem žalobkyně zjišťovala, zda žalovaná jednala v rámci své podnikatelské činnosti a k jakému konkrétnímu podnikatelskému účelu žalovaná peníze potřebovala, zda žalovaná podnikatelskou činnost skutečně vykonávala, zda měla z podnikání příjmy, zda vyžadovala po žalované předložení živnostenského oprávnění a daňového přiznání, zda a jakým způsobem zjišťovala žalobkyně příjmy a výdaje žalované, tedy zda a jaké kroky činila k posouzení úvěruschopnosti žalované splácet úvěr.
5. Soud ve věci provedl důkaz listinami, ze kterých zjistil následující skutečnosti.
6. Ze Smlouvy o podnikatelském úvěru č. [REDAKCE] (č.l. 17 spisu) soud zjistil, že žalobkyně se zavázala poskytnout žalované částku 23 000 Kč ve formě úvěru, doba trvání úvěru byla sjednána na 70 dnů. V článku 2.5. je uvedena formulace, že úvěr podle této smlouvy je smluvními stranami sjednáván a společností (žalobkyně) poskytován výlučně na financování podnikatelských potřeb klienta, bez omezení konkrétního podnikatelského účelu úvěru. V záhlaví smlouvy jsou kromě jména a příjmení žalované uvedeny datum narození, rodné číslo, místo podnikání, IČO, telefon, e-mail, bankovní spojení. V bodě 2.1. smlouvy je formulace, že společnost je poskytovatelem nebankovních podnikatelských úvěrů. Poplatek za poskytnutí úvěru je uveden ve výši 1 % za každý den čerpání úvěru. Den konečné splatnosti úvěru je uveden [REDAKCE]. Webová adresa ve smlouvě je uvedena [REDAKCE].
7. Ze Smlouvy o podnikatelském úvěru číslo [REDAKCE] (č.l. 52 spisu) soud zjistil, že předmětem smlouvy bylo poskytnutí částky 10 000 Kč, výše poplatku za poskytnutí úvěru je uvedena 2 % denně z nesplaceného zůstatku jistiny úvěru a webová adresa je uvedena [REDAKCE]. Doba trvání úvěru je uvedena 14 dnů ode dne čerpání úvěru. Datum konečné splatnosti úvěru je uvedeno [REDAKCE]. Jinak je znění smlouvy obsahově shodné se smlouvou č. [REDAKCE].
8. Ze Smlouvy o podnikatelském úvěru č. [REDAKCE] (č.l. 55 spisu) soud zjistil, že předmětem úvěru bylo poskytnutí částky 15 000 Kč, výše poplatku za poskytnutí úvěru je uvedena 1 % za každý den čerpání úvěru. Doba trvání úvěru je uvedena 70 dnů ode dne čerpání úvěru, datum konečné splatnosti úvěru je uvedeno dne [REDAKCE]. Webová adresa je uvedena [REDAKCE]. V dalším je smlouva obsahově shodná se smlouvou č. [REDAKCE].
9. Ze Smlouvy o podnikatelském úvěru č. [REDAKCE] (č.l. 58 spisu) soud zjistil, že předmětem smlouvy bylo poskytnutí úvěru ve výši 21 000 Kč, doba trvání úvěru je uvedeno 70 dnů ode dne čerpání úvěru, poplatek za poskytnutí úvěru je uvedeno 1 % za každý den čerpání úvěru, den konečné splatnosti je uvedeno [REDAKCE]. Webová stránka je uvedeno [REDAKCE]. V ostatním je obsah této smlouvy shodný se smlouvou č. [REDAKCE].
10. Ze Smlouvy o podnikatelském úvěru č. [REDAKCE] (č.l. 61 spisu) soud zjistil, že předmětem smlouvy bylo poskytnutí úvěru ve výši 12 000 Kč, doba trvání úvěru je uvedeno 70 dnů ode dne čerpání úvěru, výše poplatku za poskytnutí úvěru je uvedeno 1 % za každý den

čerpání úvěru, den konečné splatnosti úvěru je uvedeno [REDACTED]. Webová adresa je uvedeno [REDACTED]. V ostatním je obsah smlouvy shodný se smlouvou č. [REDACTED].

11. Z platební informace (č. l. 20 spisu) soud zjistil, že žalovaná odeslala na účet žalobkyně částku 1 Kč.
12. Z kopie občanského průkazu žalované (č.l. 21 spisu) soud zjistil, že žalovaná poskytla žalobkyni kopii svého občanského průkazu.
13. Z potvrzení o provedené platbě ze dne [REDACTED] (č.l. 22 spisu) soud zjistil, že na účet č. [REDACTED] byla z účtu společnosti [REDACTED] poukázána částka 23 002 Kč.
14. Z výzvy ze dne [REDACTED] (č.l. 23) soud zjistil, že žalovaná byla vyzvána k zaplacení částky 70 442,60 Kč.
15. Z detailu transakce (č.l. 34 spisu) soud zjistil, že z účtu společnosti [REDACTED] byla na účet č. [REDACTED] dne [REDACTED] připsána částka 15 001 Kč.
16. Z potvrzení o platbě ze dne [REDACTED] (č.l. 35 spisu) soud zjistil, že z účtu žalované č. [REDACTED] byla na účet č. [REDACTED] poukázána dne [REDACTED] částka 10 000,02 Kč.
17. Z detailu transakce (č.l. 36 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla na účet č. [REDACTED] dne [REDACTED] poukázána částka 5 100 Kč.
18. Z detailu transakce (č.l. 37 spisu) soud zjistil, že dne [REDACTED] byla na účet č. [REDACTED] z účtu č. [REDACTED] připsána částka 10 001 Kč.
19. Z detailu transakce (č.l. 38 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] ve prospěch účtu č. [REDACTED] odepsána částka 11 100 Kč.
20. Z detailu transakce (č.l. 39 spisu) soud zjistil, že z účtu společnosti [REDACTED] byla dne [REDACTED] na účet žalobkyně připsána částka 21 001 Kč.
21. Z detailu transakce (č.l. 40 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] odepsána ve prospěch příjemce [REDACTED] částka ve výši 2 940 Kč.
22. Z detailu transakce (č.l. 41 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] odepsána částka 2 940 Kč ve prospěch příjemce [REDACTED].
23. Z detailu transakce (č.l. 42 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] odepsána ve prospěch účtu č. [REDACTED] částka 36 400 Kč.
24. Z detailu transakce (č.l. 43 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla na účet žalované dne [REDACTED] připsána částka 12 001 Kč.
25. Z detailu transakce (č.l. 44 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] ve prospěch účtu č. [REDACTED] odepsána částka 4 080 Kč.
26. Z detailu transakce (č.l. 45 spisu) soud zjistil, že z účtu č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] ve prospěch účtu č. [REDACTED] odepsána částka 14 200 Kč.
27. Z detailu transakce (č.l. 50 spisu) soud zjistil, že na účet č. [REDACTED] byla dne [REDACTED] z účtu č. [REDACTED] připsána částka 23 002 Kč.
28. Z potvrzení o provedení tuzemské odchozí úhrady (č.l. 51 spisu) soud zjistil, že z účtu žalobkyně č. [REDACTED] byla na účet č. [REDACTED] dne [REDACTED] poukázána částka 1 000 Kč.
29. Z přehledu kontaktních údajů (č.l. 136 spisu) soud zjistil, že u žalobkyně jsou uvedena tato bankovní spojení: [REDACTED].

30. Z emailu ze dne [REDAKCE] (č.l. 174 spisu) od společnosti [REDAKCE] soud zjistil, že žalovaná uhradila žalobkyni prostřednictvím online platební brány [REDAKCE] úhrady ve výši 10 000,02 Kč, 5 100 Kč, 11 100 Kč, 6 x 1 Kč, 4 080 Kč, 1 680 Kč, 14 200 Kč, 1 000 Kč.
31. Z předžalobní výzvy ze dne [REDAKCE] (č.l. 103 spisu) soud zjistil, že žalovaná vyzvala žalobkyni, aby žalobkyně vydala žalované bezdůvodné obohacení ve výši 28 757 Kč s odůvodněním, že se jedná o plnění žalované ve prospěch žalobkyně na základě neplatných smluv. Z doručky datové zprávy (č.l. 111 spisu) soud zjistil, že tato výzva byla žalobkyni doručena [REDAKCE]. Ze zápočtu vzájemných nároků ze dne [REDAKCE] (č.l. 112 spisu) soud zjistil, že žalovaná započítala vůči žalobkyni svou pohledávku na vydání bezdůvodného obohacení ve výši 28 757 Kč vůči pohledávce žalobkyně vůči žalované ve výši 22 002 Kč, a že žalovaná požaduje vůči žalobkyni zaplacení částky 6 755 Kč. Z doručky datové zprávy (č.l. 111a spisu) vyplývá, že zápočet byl žalobkyni doručen [REDAKCE].
32. Z úřední činnosti soud z výpisu z obchodního rejstříku žalobkyně zjistil, že tato má jako předmět podnikání zapsáno [REDAKCE].
33. Z náhledu na webové stránky žalobkyně [REDAKCE] soud zjistil, že pro to, aby se někdo mohl stát klientem žalobkyně, musí být starší 18 let, být občanem ČR a potvrdit stabilní příjem a k tomu, aby mohl zájemce požádat o získání půjčky, je třeba mít bankovní účet, vlastní e-mailovou adresu a občanský průkaz. Nadále pak stačí vyplnit jednoduchý formulář.
34. Žalobkyně neprokázala, zda a jakým způsobem zjišťovala, zda žalovaná jednala v rámci své podnikatelské činnosti, k jakému konkrétnímu podnikatelskému účelu peněžní prostředky potřebovala, nepožadovala po žalované předložit živnostenské oprávnění, daňové přiznání, neprokázala, že by ověřovala, zda žalovaná podnikatelskou činnost skutečně vykonává a má z podnikání příjmy.
35. Ze zjištěných skutečností učinil soud tento závěr o skutkovém stavu. Žalobkyně na základě smlouvy uzavřené prostředky komunikace na dálku zaslala na účet žalované částku 23 002 Kč a žalovaná tuto částku měla žalobkyni vrátit do [REDAKCE]. Žalovaná zaslala žalobkyni částku 1 000 Kč. Ještě předtím byly mezi účastníky, opět prostředky komunikace na dálku, uzavřeny další čtyři úvěrové smlouvy, na základě kterých žalobkyně měla na účet žalované poukázat částky 10 000 Kč, 15 000 Kč, 21 000 Kč, 12 000 Kč. Z titulu smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] byla na účet žalované poukázána částka 15 001 Kč, z titulu smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] byla na účet žalované poukázána částka 21 001 Kč, z titulu smlouvy o úvěru č. [REDAKCE] byla na účet žalované poukázána částka 12 001 Kč. Ze strany žalované byla na smlouvy o úvěru č. [REDAKCE], č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] poukázána částka celkem ve výši 76 760 Kč.
36. Podle § 419 o.z. je spotřebitelem každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem, neb s ním jinak jedná.
37. Podle § 420 odst. 1 o.z. kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.
38. Podle § 421 odst. 2 o.z. se má za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.
39. Podle § 580 odst. 1 o.z. neplatné je právní jednání, které se přiči dobrým mravům, jakož i právní jednání, které odporuje zákonu, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje.
40. Podle § 588 o.z. soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přiči dobrým mravům, anebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. To platí i v případě, že právní jednání zavazuje k plnění od počátku nemožnému.

41. Soud se prvotně zabýval otázkou, jaký vztah mezi účastníky vznikl. Žalobkyně tvrdila, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva mezi podnikateli. Naproti tomu žalovaná argumentovala, že smlouvu uzavírala jako spotřebitel, neboť peněžní prostředky potřebovala k pokrytí osobních potřeb a nikoliv k podnikání. Žalobkyni postačovalo pouze to, že má žalovaná platné IČO.
42. Z konstantní judikatury vyplývá, že pro posouzení podnikatelského úvěru je rozhodující faktický stav věci, nikoliv formální označení smluvních stran nebo smlouvy samotné. Určitá osoba není podnikatelem jen z toho důvodu, že má živnostenské oprávnění. Podnikatelem ve smyslu ust. § 420 o.z. je pouze osoba, která má podnikatelské oprávnění, samostatně vykonává na vlastní účet a na vlastní odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským způsobem. Podstatné je, zda v rámci konkrétní smlouvy jednáající osoba jednala v rámci nebo mimo rámec své podnikatelské činnosti. Pokud totiž podnikatel jedná mimo rámec podnikatelské činnosti, může být považován za spotřebitele, a to i když má živnostenské oprávnění (k tomu viz I. ÚS 1930/11). Soud proto zkoumal všechny okolnosti, které by prokazovaly souvislost úvěru s podnikáním žalované, neboť se nelze spoléhat jen na formální označení nebo prohlášení ve smlouvě. Je to poskytovatel úvěru, kdo je povinen tvrdit a náležitě prokázat, že peněžní prostředky skutečně byly použity a spotřebovány na podnikatelské účely (k tomu viz II. ÚS 1176/21).
43. Žalovaná k uzavírání úvěrové smlouvy uvedla, že to byla žalobkyně, která ji jako první kontaktovala s tím, jestli nechce právě podnikatelský úvěr. Takový postup odpovídá zjištěním soudů ve věci přezkoumávané Nejvyšším soudem ČR pod sp. zn. 33 Cdo 3597/2024, kdy z odůvodnění cit. rozhodnutí vyplývá, že je to žalobkyně, která sama zjišťuje a prověřuje registr ekonomických subjektů, zda má žadatel podnikatelské oprávnění či nikoliv.
44. Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 2611/2025 mimo jiné uvedl, že okolnost, že spotřebitel má podnikatelské oprávnění, je pro posouzení jeho právního postavení ve smluvním vztahu s dodavatelem (podnikatelem) irelevantní. Souvislost půjčovaných prostředků s podnikáním nelze prokazovat jen tak, že je ve smlouvě uveden údaj o sídle a identifikačním čísle podnikatele, ani tím, že smlouva obsahuje blíže neurčené označení „podnikatelské účely“. Úvěrující musí vždy odstranit pochybnosti o tom, k čemu je úvěr poskytnut.
45. V projednávané věci žalobkyně neuvedla dostatečná skutková tvrzení a nepředložila důkazy k tomu, že žalovaná v době uzavření smlouvy o úvěru skutečně vykonávala podnikatelskou činnost, že smlouvu uzavírala v rámci podnikatelské činnosti a že úvěr byl poskytnut na konkrétní podnikatelský účel. Žalobkyně tak neunesla břemeno tvrzení a břemeno důkazní, a soud proto nemohl dospět k závěru, že žalovaná v době uzavření smlouvy o úvěru skutečně vykonávala podnikatelskou činnost, že smlouvu uzavírala v rámci podnikatelské činnosti a že úvěr byl poskytnut na konkrétní podnikatelský účel. Stejný závěr soud nemohl přijmout ani ohledně předchozích úvěrových smluv uzavřených mezi účastníky, na které žalovaná zaplatila více, než kolik jí bylo na účet žalobkyni poukázáno.
46. Soud úvěrovou smlouvu uzavřenou mezi účastníky posoudil jako smlouvu spotřebitelskou. Spotřebitelský úvěr je finanční produkt s vysokou úrovní ochrany spotřebitele regulovaný zákonem o spotřebitelském úvěru. Spotřebitelský úvěr může poskytovat pouze takový subjekt, který k tomu má příslušné oprávnění. Z výpisu z obchodního rejstříku žalobkyně vyplývá, že tato má jako předmět činnosti zapsáno poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Z toho jinými slovy také vyplývá, že jiný úvěr než spotřebitelský žalobkyně v rámci svého podnikání poskytovat nemůže. Vzhledem k tomu, že soud úvěr uzavřený mezi účastníky posoudil jako úvěr spotřebitelský, zabýval se tím, zda žalobkyně splnila svoji povinnost věřitele zkoumat úvěruschopnost žadatele.
47. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, je spotřebitelským úvěrem odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba poskytovaná nebo zprostředkována spotřebiteli.

48. Podle § 86 odst. 1 citovaného zákona poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru důkladně posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě informací nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených k povaze, délce, výši a rizikovosti úvěru pro spotřebitele, získaný z relevantních vnitřních nebo vnějších zdrojů, včetně spotřebitele a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele.
49. Podle § 87 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru poskytne-li poskytovatel spotřebitelský úvěr v rozporu s ust. § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná. Soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možnostem.
50. Podle článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES členské státy zajistí, aby před uzavřením úvěrové smlouvy věřitel posoudil úvěruschopnost spotřebitele na základě dostatečných informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, na základě vyhledání v příslušné databázi.
51. Podle § 86 odst. 1 zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru ve znění pozdějších předpisů, poskytovatel před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru nebo změnou závazku z takové smlouvy spočívající ve významném navýšení celkové výše spotřebitelského úvěru posoudí úvěruschopnost spotřebitele na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.
52. Podle § 87 odst. 1 citovaného zákona, poskytne-li poskytovatel spotřebiteli spotřebitelský úvěr v rozporu s § 86 odst. 1 větou druhou, je smlouva neplatná. Spotřebitel může uplatnit námitku neplatnosti v tříleté promlčecí lhůtě běžící ode dne uzavření smlouvy. Spotřebitel je povinen vrátit poskytnutou jistinu spotřebitelského úvěru v době přiměřené jeho možnostem.
53. Z rozsudku Soudního dvora ze dne 5. 3. 2020 ve věci C-679/18, konkrétně pak z právní věty, vyplývá, že články 8 a 23 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. 4. 2008 o smlouvě o spotřebitelském úvěru a o zrušení Směrnice rady 87/102/EHS musí být vykládány v tom smyslu, že vnitrostátnímu soudu ukládají, aby z úřední povinnosti zkoumal, zda došlo k porušení předsmlovních povinností věřitele stanovené v článku 8 této směrnice, tj. povinnosti posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a vyvodil důsledky, které z porušení této povinnosti vyplývají ve vnitrostátním právu, za podmínky, že sankce splňují požadavky tohoto článku 23. Články 8 a 23 Směrnice 2008/48 musí být rovněž vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní úpravě, podle níž se sankce za porušení předsmlovních povinností věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele, tj. neplatnost úvěrové smlouvy ve spojení s povinností tohoto spotřebitele vrátit věřiteli poskytnutou jistinu v době přiměřené jeho možnostem, uplatnit pouze za podmínky, že spotřebitel tuto neplatnost namítne, a to v tříleté promlčecí době. Poukázat nutno též na rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 1. 2024 ve věci C-755/22, z něhož vyplývá, že články 8 a 23 cit. Směrnice musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby byl věřitel v případě, že nesplnil povinnost posoudit úvěruschopnost spotřebitele, sankcionován v souladu s vnitrostátním právem neplatností smlouvy o spotřebitelském úvěru a zánikem jeho nároku na zaplacení sjednaných úroků, i když smlouva byla stranami v plném rozsahu splněna a spotřebitel v důsledku nesplnění výše uvedené povinnosti neutrpěl škodlivé následky.
54. K problematice povinnosti věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele se vyjádřil rovněž Nejvyšší soud ČR v rozsudku vydaném pod sp. zn. 33 Cdo 2178/2018, kdy ze zveřejněné právní věty vyplývá, že věřitel nedostojí povinnosti postupovat s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Nic na tom nemění,

že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Dostatečnými informacemi dokladujícími úvěruschopnost spotřebitele nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka. Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou např. státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. Nejvyšší soud v citovaném rozhodnutí mj. uvedl, že důsledky neschopnosti splácet úvěr se netýkají jen dlužníka (spotřebitele), ale dotýkají se společnosti jako takové, neboť na to mají vliv důsledky dlužníkovy předlužení a případné insolvence. Do veřejné sociální sítě pak spadne často nejen dlužník, ale většinou i osoby na něm závislé, dojde k porušení rodinných a sociálních vztahů. Je proto na věřiteli, aby dlužníka – spotřebitele náležitě před poskytnutím úvěru prověřil. Úvěr pak smí spotřebiteli poskytnout jen tehdy, když s odbornou péčí schopnost dlužníka posoudil a z jeho zjištění je zřejmé, že dlužník bude schopen úvěr splácet. Neprověří-li věřitel dlužníka dostatečně, nebo poskytne-li dlužníkovi úvěr i přes svá negativní zjištění, je úvěrová smlouva podle Nejvyššího soudu neplatná.

55. Problematikou úvěrových smluv ve spotřebitelských vztazích, schopností dlužníka úvěr splácet a povinností věřitele řádně zkoumat úvěruschopnost dlužníka, se zabýval též Ústavní soud v nálezu vydaném III. ÚS 4129/18. V něm Ústavní soud učinil závěr, že poskytovatel úvěru, když dlužník je v postavení spotřebitele, má jednoznačnou povinnost prověřit spotřebitelovu úvěruschopnost plánovaný úvěr splatit. Uložením a řádným splněním této povinnosti přitom není chráněn jen samotný dlužník (spotřebitel) a věřitel jako poskytovatel úvěru, ale v širším pojetí sama společnost jako taková.
56. Z výše citovaných rozhodnutí vyplývá, že povinností vnitrostátních soudů je z úřední povinnosti zkoumat, zda došlo k porušení předsmluvní povinnosti věřitele posoudit úvěruschopnost dlužníka. Posouzení, zda ze strany věřitele došlo k porušení předsmluvní povinnosti zkoumat úvěruschopnost dlužníka, tak není závislé na námitce dlužníka.
57. Posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr je nutno chápat jako takovou činnost, jejímž cílem je zjištění, zda spotřebiteli v závislosti na frekvenci splácení zbude v jeho osobním, případně domácím rozpočtu dostatek finančních prostředků na to, aby mohl bez jakýchkoliv problémů a omezení zaplatit splátku v dohodnuté výši. K tomu je nutné zejména podrobně analyzovat osobní, resp. domácí rozpočet spotřebitele, a to jak příjmy, tak výdaje. Analýza pouze jedné ze stran rozpočtu sama o sobě k posouzení schopnosti splácet spotřebitelský úvěr nepostačuje, neboť například ze samotné informace o čistých příjmech spotřebitele není možné říci, zda bude schopen platit splátky, pokud nejsou současně známy všechny jeho ostatní výdaje. Při posouzení úvěruschopnosti musí věřitel vždy zohlednit rodinné postavení spotřebitele, tedy zda vyživuje další osoby, nebo naopak zda se na financování provozu domácnosti podílí další osoba. Odborná péče věřitele zahrnuje i skutečnost, že věřitel nevychází ze statisticky zprůměrovaných údajů, ale bere vždy v potaz konkrétní situaci spotřebitele žádajícího o spotřebitelský úvěr.
58. V projednávané věci žalobkyně netvrdila ani neprokazovala, že by před uzavřením předmětné úvěrové smlouvy s odbornou péčí přezkoumala a ověřila příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu žalované a další potřebné údaje, ani že by tento přezkum udělala u všech předchozích úvěrových smluv, které mezi účastníky byly uzavřeny. Soud proto úvěrovou smlouvu uzavřenou mezi účastníky hodnotí jako neplatnou a neplatné hodnotí i předchozí úvěrové smlouvy.
59. Žalobkyně proto má nárok na vrácení pouze té částky, kterou žalované poskytla, ponížené o částky, které žalovaná žalobkyni již zaplatila a na úhradu svého závazku započítala. V porovnání všech plateb, které žalobkyně žalované z titulu jednotlivých úvěrových smluv zaslala a plateb,

kteřé zaslala žalovaná žalobkyni, vyplývá, že žalovaná zaplatila žalobkyni více, než kolik bylo žalobkyni žalované poukázáno. Žalobkyně proto nemá nárok na zaplacení jakékoliv částky.

60. Podle § 1982 odst. 1 o.z. dluží-li si strany vzájemně plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a plnit vlastní dluh. Podle odst. 2 citovaného ustanovení započtením se obě pohledávky ruší v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí.
61. Pohledávky, které má žalobkyně vůči žalované a pohledávky, které má žalovaná vůči žalobkyni, jsou stejného druhu a pocházejí ze stejných smluvních vztahů, není proto žádného důvodu prohlásit, že započtení není přípustné.
62. Soud je na základě provedených důkazů přesvědčen o tom, že úvěrové smlouvy, které žalobkyně uzavírá se žadateli prostřednictvím svých webových stránek, účelově obsahují uvedení identifikačního čísla žadatelů, účelově se označují jako smlouva o podnikatelském úvěru proto, aby se žalobkyně vyhnula povinnosti důsledně prověřovat úvěruschopnost žadatele. Soud k tomuto závěru vedou nejen rozhodnutí vydaná ve skutkově obdobných věcech jinými soudy České republiky, ale také to, že je žadatel o úvěr k podpisu připraven zjevně předpřipravený formulář a také zjištění, že žalobkyně má jako předmět podnikání zapsáno poskytování a zprostředkování spotřebitelského úvěru, nikoliv poskytování úvěru podnikatelského, resp. poskytování úvěrů bez bližšího rozlišení. Označení úvěrové smlouvy jako podnikatelské s tím, že je tam uvedeno IČO žadatele, soud vnímá pouze jako zastírací manévr, který má sloužit k tomu, aby žalobkyně nemusela důsledně zjišťovat úvěruschopnost dlužníka. Takový postup soud vnímá jako obcházení zákona, které je nepřípustné a takovému jednání soud nemůže poskytnout soudní ochranu.
63. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že žaloba podaná žalobkyní je nedůvodná, neboť žalovaná žalobkyni na všechny uzavřené úvěrové smlouvy zaplatila více, než kolik jí bylo na účet poukázáno, tudíž žalobkyni nic nedluží. Na základě smluv č. [REDAKCE], č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] žalovaná obdržela od žalobkyně částku 48 003 Kč a uhradila celkem částku 76.760 Kč. Uhradila tedy více o 28 757 Kč. Na základě smlouvy č. [REDAKCE] žalovaná obdržela částku 23 002 Kč, uhradila částku 1 000 Kč, uhradit na tuto smlouvu by tak měla 22 002 Kč. Odečtením částek 28 757 Kč a 22 002 Kč vyjde ve prospěch žalované kladný výsledek 6 755 Kč. Je to tedy žalobkyně, která dluží žalované částku 6 755 Kč v podobě bezdůvodného obohacení, které na straně žalobkyně vzniklo tím, že na základě neplatných dříve uzavřených úvěrových smluv žalovaná zaplatila žalobkyni více, než zaplatit měla. Soud proto současně rozhodl tak, že uložil žalobkyni zaplatit žalované uvedenou částku spolu s příslušenstvím v podobě úroku z prodlení běžícího ode dne následujícího po dni, kdy byla žalobkyni doručena výzva k vydání bezdůvodného obohacení.
64. Výrok o nákladech řízení vyplývá z ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. a odpovídá úspěchu účastníků ve věci. Ve věci byla plně úspěšná žalovaná, soud jí proto přiznal na náhradu nákladů řízení částku 36 949,10 Kč, kterou představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 1 000 Kč a náklady právního zastoupení. Tarifní hodnota pro výpočet odměny advokáta činí za úkony před učiněním předžalobní výzvy ze strany žalobkyně částku 41 600 Kč, za úkon spočívající v zaslání předžalobní výzvy žalobkyni představuje tarifní hodnota částku 28 757 Kč a pro další úkony představuje tarifní hodnota částku 48 355 Kč (41 600 Kč + 6 755 Kč). Odměna advokáta činí částku 25 660 Kč podle § 7, § 11 a § 12 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, za tři úkony právní služby po 2 780 Kč (1. převzetí a příprava zastoupení, 2. odpor proti platebnímu rozkazu spolu s doplněním odporu, 3. vyjádření ve věci ze dne [REDAKCE]), za jeden úkon právní služby ve výši 2 260 Kč (předžalobní výzva ze dne [REDAKCE]), za pět úkonů právní služby po 3 060 Kč (1. vyjádření ze dne [REDAKCE], 2. vyjádření ze dne [REDAKCE], 3. vyjádření ze dne [REDAKCE], 4. vyjádření ze dne [REDAKCE], 5. vyjádření ze dne [REDAKCE]). Náklady

právního zastoupení dále zahrnují devět paušálních náhrad hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a navýšení odměny a paušálních náhrad o 21 % DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení stejnopisu jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného.

Nebudou-li povinnosti tímto rozsudkem uložené řádně, včas a dobrovolně splněny, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

České Budějovice 18. února 2026

JUDr. Jiří Křivanec v. r.
samosoudce